

Beteckning: _____

Akademien för hälsa och arbetsliv

Vårdpersonalens uppfattning om risker för trycksår
och preventivt arbete före och efter ett
utbildningsprogram

Jenni Jonsson

Juni 2010

Examensarbete, 15 hp, avancerad nivå

Vårdvetenskap

Specialistsjuksköterskeprogrammet inriktning distriktssköterska 75hp

Examinator: Birgitta Fläckman

Handledare: Anna-Greta Mamhidir

Sammanfattning

Studiens syfte var att beskriva vårdpersonalens uppfattning kring risker för trycksår och trycksårsprevention hos personer som var 70 år och äldre, före och efter att de genomgått ett utbildningsprogram om preventivt arbetssätt. Studien hade en longitudinell, deskriptiv design. Tolv vårdpersonal från tre olika vårdnivåer i ett län i Mellansverige intervjuades före och efter utbildningen. Data analyserades genom kvalitativ innehållsanalys och bildade temat *Ökad medvetenhet och på väg mot ett strukturerat arbetssätt*. Kategorierna som framkom Före utbildningen var *Kunskap och medvetenhet*, *Preventiva åtgärder vid trycksår*, *Organisation av arbetet*, *Kommunikation* samt *Ansvar och uppföljning*. Efter utbildningen framkom kategorierna *Ökad kunskap och medvetenhet*, *Utvecklat preventivt arbete*, *Organisation av arbetet*, *Kommunikation* samt *Tydlig ansvarsfördelning och uppföljning*. Resultaten visade att utbildning och införandet av ett preventivt arbetssätt ökade kunskaperna och medvetenheten kring trycksår och riskbedömningar. Preventiva åtgärder och uppföljning uppgavs ha förbättrats. Riskbedömningsinstrumentet beskrevs vara strukturerat, enkelt att arbeta med och ett bättre samarbete mellan yrkeskategorierna upplevdes. Riskbedömningarna innebar utökad dokumentation som uppgavs vara tidskrävande men samtidigt förbättrad. Ingen större förändring skedde avseende rapportering, den beskrevs fortfarande vara bristfällig. Chefernas stöd är nödvändigt vid införandet av ett nytt arbetssätt eftersom ett nytt arbetssätt tar tid att lära sig.

Nyckelord; Trycksår, Riskbedömning, Prevention, Utbildning, Vårdpersonal

Abstract

The purpose was to describe caregivers' perception of risks for pressure ulcers and ulcer preventive actions for patients aged 70 or older, before and after an education program about preventive care. The study had a longitudinal and descriptive design. Twelve caregivers from three care levels from a county, in the middle of Sweden were interviewed. The material was analyzed through qualitative content analysis and formed the theme *Increased awareness on route for a structured method*. The categories that crystallised Before the education were *Knowledge and Awareness, Preventive measures at ulcers, Work organization, Communication and Responsibility and Follow-up*. After the education the categories were *Increased knowledge and awareness, Enhanced preventive work, Work organization, Communication and Clear responsibility and follow-up*. The results; Education and introduction of preventive work increased knowledge and awareness regarding pressure ulcers. Risk assessments and preventive measures were reported improved. The risk assessment instrument was described structured, easy working with and better cooperation between professionals was noticed. Risk assessments resulted in extended documentation, described time consuming but simultaneously improving. No major difference regarding reporting was found, it was still described faulty. Management support during the preventive work introduction is necessary, since it takes time to learn.

Keyword; Pressure ulcers, Risk assessment, Prevention, Education, Caregivers